

Резюме

от гл.ас. д-р Антон Угринов

На представената художествено-творческа дейност и преподавателска дейност за участие в конкурс за заемане на академична длъжност “доцент” по Режикура за драматичен театър в област на висшето образование 8. Изкуства, професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство, обявен в ДВ, бр.91/15.11.2022г.

Съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му и Правилника за условия и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”, представям резюме на художествено-творческата дейност за съответствие с националните минимални изисквания и изискванията на НАТФИЗ за заемане на академичната длъжност “доцент”:

Художествено-творческа дейност

1. Пиесата “Богът на касапницата” от Ясмина Реза бе поставена от мен в Народен театър “Иван Вазов” в полето на психологическия реализъм, близък до кино естетиката. Сюжетът, както при повечето пиеси на този автор е на пръв поглед тривиален - две родителски семейства обсъждат сбиването на децата си. Една банална ситуация, която в хода на действието отключва поредица от събития, които придобиват катастрофичен характер и това се превръща в повод за всеки от героите да направи истинска ревизия на собствения си живот и мястото си в обществото. Този текст ми даде възможност да се занимавам същински с въпроси, свързани с неврозите и кризите на съвременния човек, даещ се в един непрекъснато променящ се “втечнен” (по Умберто Еко) свят, изповядващ неолибералната идеология и лингвистичният терор за политкоректен език.

Идеята бе да се овладее прострастранството на камерната сцена така, че да се създаде почти воайорско усещане за хората в залата - още в началото те трябваше да могат да “надникнат” в хола на семейство Улие, а впоследствие с развитието на сюжета сами да избират накъде да насочат вниманието си и кой персонаж или епизод да следят в детайл. Решението бе да се избяга от традиционния визуален разказ и да се създаде визуална полифония от драматургичните екрани/линии на персонажите и зрителят сам да конструира разказа в главата си. Подобна динамика на случването през заложената смяна на гледната точка отвори широко поле на възможности, свързани със сценичното кадриране и начините, по които отделните сцени мостовите между тях бяха монтирани и сглобени. Заложена бе честата смяна на гледната точка и позициите на сценичната “камера”/окото на наблюдаващия към действащите лица, постигана посредством осветление, телесни констелации, перспективи и всички театрални инструменти, които помагаша за това зрителят да може проследи и усети в дълбочина проявленията на героите на Ясмينا Реза и сценичното действие. Намерението бе да се вземат на “въоръжение” кино похвати и в отделни мизансцени да се медиализира зрителското преживяване. Монтажът трябваше да оживее във възприятията на зрителя, за да има възможност не само да следи, а да съпреживява случването на множество нива. Замисълът бе да се създадат две пространствени контрастни нива горе - долу/западна цивилизация - африканска част. В първата трябваше да се внуши привидна цивилизованост със средствата на минимализма, а долното ниво бе решено в логиката на теорията за концентричните кръгове.

2. Представлението “Катастрофа” е спектакъл в логиката на постмодерната апликация, напомнящ театрален комикс, изграден от различни по стил, жанр и поетика кратки произведения/скетчове. Бяха използвани пет текста - “Пресконференция”, “Нощ”, “Последна чашка” от Харолд Пинтър и “Звукова пиеса в наброска” и “Катастрофа” от Самюел Бекет. Тази новосъздадена драматургична конструкция от сюжетно несвързани произведения бе обединена от темата за Човека и

Властта. Намерението бе с помощта на постмодерни похвати да се създаде представление, в което разнообразните драматургични съдържания и тяхното диалогично взаимодействие да осигурят възможности на интерпретация и тълкуване. Със средствата на сатирата и от иронична дистанция се изследваха в дълбочина теми, свързани с нагоните на властта, социално ролевите игри, сервилността на медиите, политиката в човешките отношения и човешките отношения в политиката. При произведенията на Харолд Пинтър фокусът бе насочен към властовите игри през инструментите на езика и демагогията, докато при текстовете на Самюел Бекет към процесите, свързани с фикционалните образи на насилие и механизмите на тоталитарната държава, както и изследване на връзката човек - власт - несъзнавано/марионетъчност.

Поетиката на представлението бе развита през музикално-художествен образ, вдъхновен от музиката през Втората световна война на Марлене Дитрих и Вера Лин. Действието бе пренесено в пространство, напомнящо “екран в екрана” - различните локации, персонажи и жестове бяха “монтирани” на принципа на комикс списание/оживяла картина.

3. Пиесата "Госпожица Юлия" от Август Стриндберг бе реализирана в Общински театър "Възраждане" през сезон 2021/2022. Традиционно като сюжет текстът описва борбата за власт между две социални прослойки, но паралелно с това в развитието на историята се задават и разгръщат в свои смислови полета още поредица от противоборства: между мъжко и женско, ниско и високо, ред и хаос, жертва и палач, сътворение и разрушение, сън и реалност... Моето любопитство в случая бе свързано с образа на човешката психика и "външния или пространствен свят и вътрешния или психичен обективен свят" (по Юнг).

Текстът и ситуацията позволяваха широко поле на интерпретация, стигаща на моменти до свръхинтерпретация, където логическите и

причинно-следствените връзки отстъпваха на интуитивните напипвания и решения, а драматургичният текст в случая бе използван като материал и повод за изследване на едрата тема "Доколко сме архитекти на собствената си съдба?".

Замисълът бе да се създаде представление по-близко до музикалната композиция отколкото до "разчетен" и логически аргументиран спектакъл. Ролята на музиката беше съществена и тя бе съдържателно и смислообразуващ елемент от цялото случване, носител на допълнителни смислови нива, като първичен и директен израз на емоционалните състояния и преживявания на героите на Стриндберг. Всички налични драматургични съдържания бяха проверявани независимо от противоречивата си и парадоксална природа и винаги бяха свързани и адаптирани спрямо определена музикална среда.

Сценографията и овладяването на пространството беше ключово за постигането на намерението за игра/сън и беше алюзия за вътрешния свят на "сънуващата Кристин", а автентичната архитектура на залата с леки нарушения беше използвана като основа за цялото решение. Геометрията на театралното пространство трябваше да напомня сложен лабиринт с множество ходове, изходи, явни и скрити чекмеджета, тайници - синоним за скрити и явни съдържания в човешката психика. В спектакъла е заложен и още един метафоричен "кръговрат" - на зелените ябълки (напомнящ за изкушението в Райската градина и раздора в древногръцкия мит за Ерида) от плод през обработка до компоти, подредени на стената в кухнята. Елементи от натурата бяха репродуцирани до знак-метафора, без да губят утилитарността си. Важно за внушението на цялото бяха и "контрастните" материали - метал-дърво, гума-стъкло, за усилване на напрежението, същото бе търсено и при костюмите - кожа-памук.

В работата с актьорите бяха проверявани похвати и техники за постигане, които трябваше да провокират в тях усещане не за "влизане в кожата на имагинерен персонаж", а реално усещане, че те самите са Юлия, Жан, Кристин - в случая героят беше личността на актьора.

Ролевите игри персонаж/актьор/човек, както вътрешните (по сюжет) преходи и превъплъщения и травестии бяха подпомогнати с позиционирането на дървено портманто, където персонажите/актьорите, освен преобличанията си пред зрителите, можеха и да остават "насаме със себе си и собствения си персонаж/личност" - да наблюдават и да бъдат наблюдавани.

Драматургията на Август Стриндберг беше използвана като вход към нашите собствени индивидуални природи, които във взаимодействие с текста на "Госпожица Юлия" започнаха да се разтварят до най-дълбоките слоеве на своята индивидуална уникалност, отстъпвайки все по-навътре и по-дълбоко в материята на пиесата, докато се разтворят в материалността на тялото/текст, там където психиката е просто "свят" - нашият вътрешен и едновременно с това общ, колективен свят.

Академична и преподавателска дейност

През периода от 2004 година като асистент и главен асистент в класовете по Актьорство за драматичен театър на проф. д-р Атанас Атанасов и проф. Стефан Данаилов и в класовете по Режикура в сценичните изкуства на проф. Пламен Марков и доц. д-р Петър Кауков натрупах ценен преподавателски опит и развих собствени педагогически методи и подходи в работата ми със студентите.

Паралелно с това, моята професионална практика в полето на режисурата и срещата ми с различни театрални трупи през годините и с огромен брой артисти ми даде възможност непрекъснато да обновявам и развивам педагогическия си подход, който да използвам впоследствие и в НАТФИЗ "Кр. Сарафов". Работата ми в Националната академия за театрално и филмово изкуство се оказа ключова за развитието ми като режисьор, преподавател и човек. Тя ми помогна за създаването на професионален и педагогически инструментариум, който да ми служи както в професионалната, така и в преподавателската ми дейност.

- Член на Катедрен съвет „Драматичен театър“.
- Член на Репертоарен съвет към Театър НАТФИЗ.
- Асистент и главен асистент в специалност „Актьорство за драматичен театър“ (бакалавърска програма) в класа на проф. д-р Атанас Атанасов в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, 2004-2023г.
- Асистент в специалност „Актьорство за драматичен театър“ (бакалавърска програма) в класа на проф. Стефан Данаилов в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, 2006-2007г.
- Асистент и главен асистент в специалност „Режисура в сценичните изкуства“ (магистърска програма) в класовете на проф. Пламен Марков и доц. д-р Петър Кауков в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, 2020-2023г. Преподавател по:
 - „Предпоставяща дейност“
 - „Постановъчна дейност“
 - „Методология на постановъчния процес“
- Главен асистент в специалност „Театрална продукция“ (бакалавърска програма) в класовете на доц. д-р Петър Кауков и проф. Лидия Върбанова в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, 2021-2023г.
- Преподавател по „Методология на театралния процес“.
- Режисьор на дипломен спектакъл „Обноски за маса“ от Алън Ейкбърн с класа на проф. д-р Атанас Атанасов, специалност „Актьорство за драматичен театър“, випуск 2007г., Театър НАТФИЗ, 2007г.
- Режисьор на дипломен спектакъл „Дисни трилър“ от Филип Ридли с класа на проф. Стефан Данаилов, специалност „Актьорство за драматичен театър“, випуск 2008г., Театър НАТФИЗ, 2007г.
- Режисьор на дипломен спектакъл „Еснафска сватба“ от Бертолд Брехт с класа на проф. д-р Атанас Атанасов, специалност „Актьорство за драматичен театър“, випуск 2015г., Театър НАТФИЗ, 2013г.
- Режисьор на дипломен спектакъл „На дъното“ по Максим Горки с класа проф. д-р Атанас Атанасов, специалност „Актьорство за драматичен театър“, випуск 2023, Театър НАТФИЗ, 2023г.
- Ръководител на работно ателие „Езикът в пиесите на Харолд Пинтър“, 2010г., ТР „Сфумато“ със студенти и млади актьори.
- Ръководител на ателие – „Драматургията“, първа част от серия работни ателиета, обединени от темата „Драматургията в движението и движението в драматургията“, юни 2022г., НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ със студентите от класа на проф. д-р Велимир Велев,

- „Театър на движението – Пантомима“ (випуск 2024).
- Ръководител на ателие – „Движението в драматургията“, втора част от серия работни ателиета, обединени от темата „Драматургията в движението и движението в драматургията“, юни 2022г., НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ със студентите от класа на проф. д-р Велимир Велев, „Театър на движението – Пантомима“ (випуск 2024).
 - Ръководител на ателие – „Драматургия в движение“, трета част от серия работни ателиета, обединени от темата „Драматургията в движението и движението в драматургията“, юни 2022г., НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ със студентите от класа на проф. д-р Велимир Велев, „Театър на движението – Пантомима“ (випуск 2024).
 - Ръководител на уъркшоп „Актьорът и неговите роли“, октомври 2022г., Сатиричен театър „Алеко Константинов“ със студенти на Театрален колеж „Любен Гройс“ и НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“.
 - Показ на кратка театрална форма „Аз съм Фасбиндер“ по текстове на Райнер Вернер Фасбиндер със студенти на проф. д-р Атанас Атанасов (випуск 2019) на Фестивал „Малък сезон“ 2016г. в ТР „Сфумато“.

Свързани с научно-изследователска дейност

Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“; „Театралният актьор и новите технологии“. Научен ръководител: проф. д-р Атанас Атанасов; Дата на защита: 26.06.2019.

Научни публикации

- Виртуалният човек, Иво Димчев и facebook театърът, Годишник на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ 2019г.; ISSN 1314-0760; стр. 276-283.

- Режисьорски стратегии в работата с актьора в епохата на медиализация и виртуализация, Център за семиотични и културни изследвания, електронно издание;

<http://csscbg.com/downloads/articles/CSSC%20PhD/Ugrinov.pdf>

**Авторска справка за научни и творчески приноси на гл. ас. д-р
Антон Угринов**

- Развиване и утвърждаване на собствен творчески стил в постигането на художествен образ на театралния спектакъл и изграждане на авторски инструментариум от разнообразни техники и похвати в работа с актьорската фигура.
- Деветнадесетгодишна педагогическа работа за формирането на студенти в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов” в специалностите АДТ и РСИ, в последствие работещи като утвърдени специалисти в своята област. Създаване на обучителен метод и система от подходи за постигане и разгръщане на индивидуалния потенциал на всеки студент по актьорство и режисура за драматичен театър.
- В теоретичната разработка „Метод, инструментариум и принципи на работа” е представен анализ на собствената театрална практика въз основа на трите постановки „Богът на касапницата“ от Я. Реза в Народен театър „Иван Вазов“, „Катастрофа“ по текстове на С. Бекет и Х. Пинтър в ТР „Сфумато“ и „Госпожица Юлия“ от А. Стриндберг в Общински театър „Възраждане“. Предложил съм практическа основа за дебат и развитие на пост-теоретичен, интердисциплинарен инструментариум, приложим към актуалното сценично изкуство и креативните процеси, касаещи режисьорската и актьорската професия.
- В дисертацията ми „Театралният актьор и новите технологии” е предложена оригинална систематизация на практически модели, насочени към разширяване на интерпретативния и инструменталния апарат на актьора, отвъд технологията на художествения анализ.
- Наличие на широка критическа рефлексия към творчеството ми като театрален режисьор и професионално признание в полето на театралното изкуство.